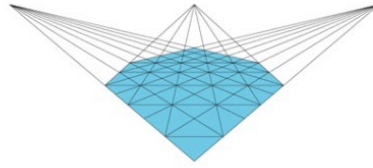

ZEEUWS ARCHIEF

Handreiking opstellen lijst Bijzondere panden en objecten

COLOFON

Organisatie: Zeeuws Archief
Auteurs: Rick Stoorvogel, Ilse Meulmeester
Datum: 9 juni 2026
Versie: 1.0

VERSIEBEHEER

Versie	Datum	Toelichting
0.9	21-05-2026	Concept voor het MT
1.0	09-06-2026	Definitieve versie ter publicatie

Inhoud

1.	Inleiding	1
	Doelen	1
	Uitgangspunten	1
2.	Wettelijk kader.....	2
	Archiefwet 1995.....	2
	Archiefwet 2026.....	2
	Wet open overheid (Woo).....	3
3.	Stappenplan opstellen lijst.....	3
	Stap 1: Algemene lijst opstellen	3
	Stap 2: Lijst vaststellen	3
	Stap 3: Besluit tot beperking van openbaarheid	4
	Stap 4: Beperking op openbaarheid bij overbrenging	4
	Stap 5: Periodiek herzien.....	4
4.	Verantwoordelijkheden	4
5.	Extra aandachtspunten.....	5
	Toegang	5
	Actueel houden	5
	Bijlagen.....	6
	1. Voorbeelden van bijzondere panden en objecten	6
	2. Sjabloon lijst bijzondere panden.....	6
	3. Sjabloon besluit lijst met panden met beperkingen van openbaarheid	7

1. Inleiding

In onze dienstverlening aan bedrijven en burgers nemen bouwdoSSIERS een belangrijke plaats in. In de afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor privacybescherming en de veiligheidsrisico's die er kleven aan de inzage van bepaalde doSSIERS door derden. Te denken valt aan bouw- en omgevingsvergunningen van bijzondere panden als het gemeentehuis, banken, musea en woningen van bestuurders, maar bijvoorbeeld ook doSSIERS over gemalen en bedrijven waar de veiligheid - gelet op de aard van het bedrijf - in het geding is.

Het is daarom van belang om een lijst met 'gevoelige' panden en objecten op te stellen. Zo kunnen er openbaarheidsbeperkingen gesteld worden op deze doSSIERS en kunnen de documenten niet zomaar ingezien worden. Deze lijst is niet alleen relevant voor documenten die overgebracht zijn of worden naar het Zeeuws Archief, maar ook voor nieuwe documenten in het kader van de Wet open overheid (Woo).

Deze handreiking biedt duidelijkheid in de uitgangspunten van het Zeeuws Archief voor het stellen van openbaarheidsbeperkingen op doSSIERS van bijzondere panden en objecten. Dit gaat veelal om bouwdoSSIERS, waaronder bouwtekeningen. Maar het kan bijvoorbeeld ook omgevingsvergunningen en milieudoSSIERS bevatten.

Doelen

- Een duidelijk proces voor het opstellen en bijhouden van de lijst Bijzondere panden en objecten.
- Eenduidigheid creëren tussen de Zeeuwse overheden over wat er uitgezonderd wordt.
- Duidelijkheid over wie waar verantwoordelijk voor is.

Uitgangspunten

- Er is één lijst met alle panden en objecten die op dit moment beperkt moeten worden. Ongeacht of gerelateerde informatie bij het overheidsorgaan of het Zeeuws Archief bewaard wordt.
- Openbaarheid is de norm. Ga uit van het principe "Openbaar, tenzij...". Vraag je steeds af: heeft het mogelijk schadelijke gevolgen als dit openbaar wordt?
- De lijst kan ook gebruikt worden voor openbaarmaking onder de Woo.
- De lijst moet actueel gehouden worden. Panden en objecten kunnen een andere functie krijgen doordat bijvoorbeeld een bankinstelling verhuist. Dit betekent dat het noodzakelijk is de lijst periodiek te actualiseren.
- De risico's van het openbaar maken van gevoelige informatie zijn aanzienlijk. Zorg daarom dat de lijst op hoog niveau, met alle betrokken afdelingen, afgestemd wordt en het in een besluit wordt vastgesteld door B&W.

2. Wettelijk kader

Met de komst van de nieuwe Archiefwet 2026 veranderen een aantal regels rondom het beperken van de openbaarheid. Dit is van toepassing op documenten die gecreëerd of ontvangen zijn vanaf 01-01-2027. Voor alle oudere documenten blijft de Archiefwet 1995 gelden.

Voorafgaand aan overdracht naar het Zeeuws Archief vallen documenten onder de Woo. Vooral voor jonge documenten is het belangrijk dat ze beperkt worden op de openbaarheid als ze op de lijst van bijzondere panden en objecten voorkomen.

Archiefwet 1995

Documenten mogen beperkt worden van openbaarmaking op basis van Archiefwet artikel 15, lid 1: *Bij de overbrenging van de in [artikel 1, onder c 1° en 2°](#), bedoelde archiefbescheiden kan de zorgdrager, na advies van de beheerder van de archiefbewaarplaats, slechts beperkingen aan de openbaarheid stellen voor een bepaalde termijn en met het oog op:*

- a. *de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;*
- b. *het belang van de Staat of zijn bondgenoten;*
- c. *de onevenredige benadeling van een ander belang dan genoemd in onderdeel a of onderdeel b.*

Milieu informatie, als bedoeld in [Artikel 19.1a Wet milieubeheer](#), mag niet worden uitgezonderd van openbaarmaking.

De openbaarheidsbeperking geldt voor maximaal 75 jaar na overbrenging. Dit mag ook korter zijn. Verlenging is mogelijk na beslissing door de minister of, in geval van gemeenten, door gedeputeerde staten.

Bij voorkeur worden de openbaarheidsbeperkingen meegenomen bij het moment van overbrenging, tenzij zich nieuwe omstandigheden voordoen waardoor het later aangepast moet worden. (artikel 15, lid 2 Archiefwet 1995).

Archiefwet 2026

In de nieuwe Archiefwet 2026 zijn de beperkingsgronden uitgebreid en grotendeels gelijkgesteld met de Woo. Hierdoor kan voor beide wetten dezelfde beperkingsgrond geselecteerd worden. Dit is op basis van Archiefwet 2026 artikel 7.2.

Relevante beperkingsgronden bij bijzondere panden en objecten zijn:

- Artikel 7.2.1.b De veiligheid van de Staat;
- Artikel 7.2.2.e. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- Artikel 7.2.2.g. Beveiliging van personen en bedrijven.

Artikel 7.3 stelt dat gemotiveerd moet worden waarom documenten beperkt worden van openbaarmaking.

De beperkingstermijnen zijn ook veranderd (artikel 7.4):

- 110 jaar voor persoonsgegevens en 'eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer'.

- 75 jaar voor eenheid van de kroon en veiligheid van de staat.
- 20 jaar voor de relatieve uitzonderingsgronden.

Ook hier kan de beperkingstermijn verlengd worden als dat nodig is. Of als de bijzondere status van het pand vervalst, kan de openbaarheidsbeperking opgeheven worden.

Wet open overheid (Woo)

De lijst met bijzondere panden en objecten is niet alleen relevant voor documenten die overgedragen zijn naar het archief. Vanuit de Woo moet er (op termijn) ook informatie zoals bouwvergunningen actief openbaar gemaakt worden. Ook bij een Woo verzoek kan besloten worden dat gevoelige informatie niet gedeeld, of in ieder geval niet gepubliceerd wordt. We bevelen aan om één lijst voor zowel de archiefwet als Woo op te stellen.

De Woo biedt meer mogelijke beperkingsgronden (artikel 5.1 Woo). De nieuwe Archiefwet 2026 wordt hiermee gelijkgesteld waardoor dezelfde beperkingsgronden gebruikt kunnen worden.

Relevante beperkingsgronden vanuit de Woo zijn:

- Artikel 5.1.1.b De veiligheid van de Staat;
- Artikel 5.1.2.e. De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- Artikel 5.1.2.h.¹ Beveiliging van personen en bedrijven.

3. Stappenplan opstellen lijst

Stap 1: Algemene lijst opstellen

- Maak aan de hand van de voorbeeldlijst (bijlage 1) een lijst van bijzondere panden en objecten die aanwezig zijn in de gemeente/ provincie. Doe dit aan de hand van adressen, dossiers worden later gekoppeld.
- Wees hierbij kritisch en houd de lijst beperkt. Ga uit van het principe openbaar, tenzij. Vraag je af: heeft het mogelijk schadelijke gevolgen als informatie hierover openbaar wordt?
- Geef een motivatie waarom het beperkt moet worden.
- Bepaal op basis van welke grond de openbaarmaking beperkt kan worden (artikel 15, lid 1 Archiefwet 1995 / artikel 7.2 Archiefwet 2026 / artikel 5.1 Woo).

Stap 2: Lijst vaststellen

- Laat het Zeeuws Archief adviseren over deze lijst.
- Koppel de unieke identificatienummers van de dossiers (inventarisnummer of zaaknummer) aan de lijst. Dit kunnen zowel dossiers zijn die bij het overheidsorgaan aanwezig zijn, als al overgebrachte dossiers in het Zeeuws Archief.
- Bepaal de maximale duur van de beperking. Zowel in de toekomst als het verleden. Is het nodig om dossiers van 50 jaar geleden te beperken, of is het aannemelijk dat de inrichting van een pand de afgelopen jaren zodanig is veranderd dat alleen recentere

¹ Let op, bij de Woo is dit lid h en in de archiefwet lid g.

dossiers en bouwtekeningen beperkt moeten worden? Let hierbij op de standaard beperkingstermijnen.

Stap 3: Besluit tot beperking van openbaarheid

- Leg deze beperkingen vast in een besluit tot beperking van openbaarheid, conform de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) met motivatie en duur van de beperking.
- Zie bijlage 3 voor een sjabloon om dit besluit op te stellen.
- Laat het Zeeuws Archief adviseren over dit besluit voordat het vastgesteld wordt.
- Publiceer het besluit.

- Indien het dossier al is overgebracht naar het Zeeuws Archief stellen zij de beperking vast. Is het dossier nog niet overgebracht (wordt het binnenkort gedaan, is het uitgeplaatst, of valt het nog onder de Woo) dan stelt het verantwoordelijk overheidsorgaan de beperking vast.

Stap 4: Beperking op openbaarheid bij overbrenging

- Op het moment dat documenten overgebracht worden naar het Zeeuws Archief kan de algemene lijst van bijzondere panden en objecten gebruikt worden om vast te stellen of er documenten beperkt moeten worden. De beperkingen worden vastgesteld conform de vereisten in de handreiking overbrenging van het Zeeuws Archief.

Stap 5: Periodiek herzien

- De lijst wordt periodiek herzien door het jaarlijks bij een TIO en/of SIO op de agenda te zetten. Hierbij moet niet alleen gekeken worden of er nieuwe panden en objecten bij komen, maar ook of de beperking kan vervallen. Bijvoorbeeld omdat een pand of object van functie verandert en geen gevoelige status meer heeft.
- Deel de herziening met het Zeeuws Archief.

4. Verantwoordelijkheden

	Verantwoordelijk overheidsorgaan	Zeeuws Archief
Aanreiken uitgangspunten		X
Besluit tot stellen van beperkingen op openbaarheid	X	
Doorgeven wijzigingen in openbaarheid	X	
Verwerken wijzigingen in openbaarheid	Voor overdracht	Na overdracht
Toegangs aanvragen verwerken		X

5. Extra aandachtspunten

Toegang

De dossiers van panden en objecten die op de lijst staan zijn in principe niet in te zien door bezoekers aan het Zeeuws Archief. Het is wel mogelijk om een aanvraag te doen voor een tijdelijke ontheffing. Hierbij moet de aanvrager een motivatie meesturen. Een aanvraag kan alleen schriftelijk gedaan worden. Deze aanvraag wordt door het Zeeuws Archief behandeld in samenspraak met de gemeente. Na toestemming is het dossier alleen op de studiezaal in te zien.

Actueel houden

Het is belangrijk om binnen de organisatie een vinger aan de pols te houden wat betreft wijzigingen in de functie van gebouwen. Zorg dat de afdeling VTH en de griffie van dit proces op de hoogte zijn. Zij zijn over het algemeen meer op de hoogte van wijzigingen en verhuizingen. Of ze kunnen ook te maken krijgen met informatieverzoeken over panden die op de lijst staan. Zorg ook dat zij het belang van het beperken inzien. Betrek ook de Woo-contactpersoon of -coördinator om gezamenlijk een lijst bij te houden.

Geef wijzigingen ook altijd door aan het Zeeuws Archief, zodat de beperkingen op overgebracht aangepast kunnen worden.

Bijlagen

1. Voorbeelden van bijzondere panden en objecten

Het kennisdocument 'Bouwdossiers' van de KVAN² onderscheidt drie categorieën waarop de dossiers niet openbaar zijn zolang het gebouw die functie heeft. Het gaat dus niet om panden die deze functie in het verleden gehad hebben.

Deze lijst helpt bij het selecteren van gevoelige panden. Het geeft richting, maar is niet sluitend. Vraag je af of het mogelijk schadelijke gevolgen heeft als de informatie openbaar wordt. *Wees hierbij terughoudend met het beperken van de openbaarheid en ga uit van het principe 'openbaar, tenzij...'*.

- Gevoelige gebouwen door hun functie
 - Politiebureaus
 - Gerechtsgebouwen
 - Gevangenissen
 - Defensielocaties
- Gevoelige gebouwen op grond van hun inwoners
 - Blijf-van-mijn-lijfhuizen
 - Ambtswoning van de burgemeester
- Gevoelige gebouwen dankzij de goederen die erdoor gaan
 - Bankgebouwen
 - Geldautomaten
 - Juweliers
 - Nutsvoorzieningen
 - Waterzuiveringsinstallaties & kerncentrales
 - Erfgoedinstellingen
 - Risicobedrijven vanwege milieu, pijpleidingen

2. Sjabloon lijst bijzondere panden

Functie gebouw	Adres	Identificatienummer (dossier/zaak)	Beperkingsgrond	Motivatie

² <https://www.kvan.nl/wp-content/uploads/2024/03/315.2-Kennisdocument-Bouwdossiers-KVAN-2024.pdf> bijlage 2, pagina 40.

3. Sjabloon besluit lijst met panden met beperkingen van openbaarheid

Besluit tot opstellen van de lijst met panden met beperkende bepalingen op de openbaarheid

Het college van burgemeester en wethouders van [naam overheidsorganisatie]

Gelet op artikel 15, eerste lid, van de Archiefwet 1995, artikel 87 en artikel 160 van de Gemeentewet, en artikel 5.1, eerste lid, onder d, van de Wet open overheid.

Besluit

Artikel 1

De lijst met panden waarvoor beperkende bepalingen op de openbaarheid gelden, wordt vastgesteld.

Artikel 2

- **1.** De beperkingen gelden uitsluitend voor de in de (niet-openbare) bijlage opgenomen panden en objecten.
- **2.** De beperkingen hebben betrekking op de openbaarheid van bouwdoSSIers en zijn gebaseerd op gronden genoemd in de Wet open overheid en de Archiefwet 1995, waaronder bescherming van staatsveiligheid, openbare orde en persoonlijke levenssfeer.
- **3.** De beperkingen blijven van kracht zolang de betreffende panden hun bijzondere functie behouden. Of tot de datum van het verstrijken van de wettelijke beperkingstermijn. Afhankelijk wat het eerste komt.

Artikel 3

Raadpleging of gebruik van de documenten vallende onder de Archiefwet, is uitsluitend mogelijk na voorafgaande schriftelijke toestemming van de archivaris, die aan zijn toestemming voorwaarden kan verbinden.

Raadpleging of gebruik van documenten vallende onder de Wet open overheid, is, tot openbaarwording, uitsluitend mogelijk na voorafgaande schriftelijke toestemming van het hieronder vermelde overheidsorgaan.

Artikel 4

Het vervaardigen van reproducties van documenten is, tot openbaarwording, uitsluitend mogelijk na voorafgaande schriftelijke toestemming van de archivaris, die aan zijn toestemming voorwaarden kan verbinden.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de [Staatscourant] en/of gepubliceerd op bekendmakingen.nl waarin het wordt geplaatst.

[Plaats], [datum]

[naam overheidsorganisatie],

[voor deze/namens deze]:

Een belanghebbende kan tegen dit besluit bezwaar maken op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit kan door een bezwaarschrift in te dienen bij de desbetreffende bezwaarinstantie. **[Contact en adresgegevens bezwaarinstantie invullen]**.

De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken. De termijn vangt aan met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het besluit is geplaatst.